Otto Schneid
Papers

Interview with Rabindranath Tagore
1926

6426

28

ראיון עם רבינדרנט טגורה.

בשנת 1926, בימי לימודי באוניברסיטה הוינאית, זכיתי לבלות שעה
וחצי עם רבינדרנט טגורה ופגישה זו היתה לאחד הרשמים העמוקים
שנתרשמתי מאנשים בני דת זרה.

הפיטן ההודי היה בוינה ועל לבי לא עלה כלל וכלל, לבקר לעצמי יותר מאשר
ניתן לקהל הרחב בקריאה הפומבית מאחר שיריו באזני וינה והרהרתי
היינו בנוסחם המקורי בשפה הבנגלית ובתרגום אנגלי. ברם,
מוכן מאליו היה שאינני מסתפק בהודעה מראש. ברם, מאחרי הקריאה בדרכי
אלי ניגש ד"ר אנסארי ולהפתעתי הודיעני, כי בשעה ושעה וחצי אחה"צ יקבל אותי טגורה
לבית אותו ואותי; מכיון שלפחת טגורה רבת בנ ידועה לניגון את אחת
אנסארי קיחסים ידידותיים ולכן לא התנגד מכירת המשורר לבקור קצר;
הבקור הקצר זה נמשך, כאמור, שעה וחצי.

אני מיד נכנו לדבר, כלומר מתוך יראת כבוד ומתוך הרגשת גדולת הדבר
הלב, שמקרוב שנגעתנו ממש, וכן מכוח המיוחד לאישיות האכסוטית
שקרנה ממנו, וכן מתוך כל התנהגותו, שהטילה של אדם שחיה והודעה.
נראה, שהוא היה רגיל לדבר לא כדבר איש לחברו, אלא כמושלב
לאחרים, אך אין שום אות של גאוה או הרגש עלבה. כי לא היה אלא התוכן
בגמור, כך אך כלום לא ירגיש את שינוי מקלו, את שמות מחשבותיו
ואת לא יוכל בתולדות הדרכים ולא יתיחס אליהם, כי אם בחמלה ובאמונה
אחת. לאחר שאלה מנומסת על שלום קרובי חברי כתב המשורר בנאומו
דבר לא דיבר, אלא נאם נאום - על הגלה במצעי הרוח, על שלמות השיטה
האמפירית של גדולתה ועל הישועה בה קיימה שפעון ברוח העבודה. הרשיתי
לעצמי להזכיר את שמו של ביל מהאלוות סיני והוא הגיב בפנותו לבדיות סין וגילה
מלבד אהבה ראויה ללבו הגדול, ידיעות מפליאות של יצירתה הרוחנית, של
ספרותה, של אמנותה ועל מלחמתה הטרגית על קיומה ועל עבודתה. לפעם
בראשונה שמעתי כזאת ורציתי את תרבות הסינית כפי שהיא התנגבה בתנועת
בני האדם עם גדל חכמה גם הוא. ודאי, דומות הן לאלה
שמעתי בה התגלמה הרוח והאנושיות כאחת, עד כמה שהן יכולות להיות אחידות
ומשותפות לעמים ולא ביחסי ימינו. לא רציתי ולא יכולתי לצאת מזה
הדעות ולמדעות
מבלי לשאול אפילו גם מלה על ישראל או להביע לפחות את יהדותי. כי
ששאלתי והביעה את אפילו התדיר מקומית-מה
טגורה הכיר היטב את מורי, שהוא אחד ממנהיגי התנועות המצריות. בדרי כבודי

להביא לו מקום כבוד

לנולא זה כרשא את לבי ט.ל. ולולא היתה מספקת גבולות סתם לזכרון היהודים בני דורו, היה ראוי לכך אף בצדק לנגינו. תולדות היהודים, אמר ט׳ גורה, מצטיינת ביסורים אין סוף + ומי יודע, אם לא יסוריהם אלה הביאום לידי ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ בפתחות החברה והתרבות. בכל זאת, של ~~[illegible]~~ התבונן בבין לאומית, לשים חלקם

מן ימי קדם ועד היום

ל״ד לצרותיהם, לא יבו את ריקנות לכל הרע של הבקות האנשים ומכוריהם

בכל בצניעות

~~[illegible]~~ אם הייתי מוכן להבין בודה או אלה אלימות, היינו של

גנומר

לכות ~~[illegible]~~ ידאל באמר מקומיו, ~~אבל של צדקו~~ אבל את צדקו של אלה לו לא הייתי מוכן להכיר בהלום. אמה ומצי חלפו ומלכירתו נכנסה להצביר לו כי אמר היינו, נולא אוסטריה, חיבה לו בארמון והמבונית מוכנה לפני באלה. הזמן הנזכר גם, בינך את סליחתנו, דרך אותנו ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ במולים אנו לבקרים וחגיגים ~~[illegible]~~ וסיים את הנפלה בנוסח ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~. טפיחת יד של יד לפני החנה.

ין אבא חנה וטהור אינו - עומד קדיש, .

ועל מיני

בקראנו את כתביהם של אנשי שם גדולות ~~[illegible]~~ של אודותיהם הננו יוצרים לעצמנו מושגים מסוימים ויתכן שברוב המקרים יהיו המושגים האלה השאובים מן הספרות בעתונות, הנכונים ביותר. ועם זאת פגישה אישית תתן תמיד איזה גורם נוסף להכרתם.

בשנת 1926, שנת לימודי באוניברסיטה הוינאית בא לוינה ר.ט. הדבר היה ~~[illegible]~~ גדול בעיני ובעיני ידידי. כי מושגותינו המדעיים והאישיים היו מורגשים בצורך לתרבות המזרח באופן הרחב של המלה וגם ידיעותינו היתה שולה במושג זה. ובכן נראתה הגופנית של אדם האנשים ממש את המזרח ומיטב תרבותו כולה של לבנו מאד.

בעדה אחרי בואו קרא הפיטן מבחר שיריו באזני וינה התרבותית, באולם גדול בערך פי שתים מן האולם הזה. הוא קרא בלשונו הבנגאלית ואחדים גם בתרגום אנגלי. במקום תשואות קהל הבנליות היה בעיני יותר מתאים להביע ~~[illegible]~~ תודה באיזו שירה בצבור חגיגית או באיזה דבר אשר יוצא מן הכלל. דעתי לא שלה כלל ונכל לא להסתפק במה שנתן לקהל סתם ולדרוש לי איזו מתנה נוספת. והנה מחברת קטנה אלי ידידי הבודי הד"ר אשרי מבית אשרי הקדוש בארצו ולהפגשתי בודדלי, שבשלו ומצי אחה"צ אופן ט. לקבל אותנו. בני משפחת ט. רבת הבלשונות (את אחד הוא קומפוזיטור ידוע, אחד צייר) ציינו את משפחת א. ביחסים ידידותיים ולכן לא התנגדה ~~[illegible]~~ מלצירה המשורר, שהיתה בת אחיו, לבקר אצלו. בקור קצר זה נשאר שרב ומצי.

כדמות של נולוס מראהו החיצוני שחרר את כרגש של יראת כבוד. פניו קרני רוחניות, תנועותיו שקטות וחגיגיות וצליל קולו היה נעים עד מאד, אע"פ שהיה נבוה מקול גבר. כאמור תנועותיו היו שלן חגיגיות, אבל בהתנהגות הזאת יש מן המסרה. יש ג'סטים ישנים שונים ידועים לידען. כשם שאין ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ כשם שפרושה של דמות בדוגמא תלוי תמיד בתחיבת אצבעותיו הנוטה להבית על מיני מחשבות. ובכן מקרוב הורגשה גדולת הזקן עוד יותר מאשר מרחוק.

כן נזכור לו גם אנו מקום כבוד בזכרוננו.